

MÚSICA

Cicle Inicial

EL RACÓ DELS AVORRITS

Pep López

1. FITXA TÈCNICA DE L'AUDICIÓ

Músics: Pep López (veu i guitarra) Oriol Pi de la Serra (piano) Pep Collell (bateria) Guillem Costa (baix).

Actors virtuals: Joan Crosas, Cesc Sánchez, Pere Marin, Menut.

Músics virtuals: Joan Crosas (veu), Rafa Villanova (Pedal Steel) , Pep Poblet (saxo), Ricard Vallina (violí), Alba Codina (violí), Maria Juan (viola), Joan Antoni Pich (violoncel), Cándid Rodríguez , Marta Roma, (Trompetes), Quim Asensio, Montse Bover (Saxos) , Edgar Vila (Guitarra flamenca).

Ballarines: Eva Vilamitjana i Vero Cendoya

Direcció Dansa: Agustí Ros

Dibuixos animats: Montserrat Baqués

Il·lustracions conte: Laura Príncipe

Exposició fotogràfica itinerant: Toni Mirabent

Direcció de vídeo muntatge i edició: Guillem Roma

Ajudants de realització: Montse Bover i Cristina Jordà

Ajudant de producció: Pep Collell

Disseny so: Dani Mayor

Disseny Ilum: G. Costa

Idea, direcció, producció artística i executiva: Pep López

Pep López inicia la seva activitat professional en el terreny de la música per infants l'any 1976. Estudia al Conservatori Superior de Música a Barcelona, i complementa la seva formació de guitarra i veu al Taller de Músics i Aula de Jazz a Barcelona, i a Colorado. Crea diferents formacions musicals especialment dirigides al públic infantil fins a consolidar-se com el grup "El Sac de Gemecs". Col·laborador des de l'any 1990 en l'assessorament dels grups de música per a infants al Mercat de Música Viva de Vic. Director musical del Festival Internacional de Pallassos de Cornellà del Llobregat. En el seu discos han col·laborat músics com "Los Manolos", Santi Arisa, Pep Sala, Pep Poblet o Joan Crosas, entre d'altres.

2. DESCRIPCIÓ DE L'AUDICIÓ

Sovint, quan es renya un infant després d'haver comès una trapelleria, se'l convida a fer una visita al "racó dels avorrits" on, de "malagana", s'hi estarà una bona estona reflexionant sobre allò que ha fet.

El què s'hi pot trobar allà sempre ha estat una gran incògnita pels infants i per la humanitat, però ara ha arribat el moment de saber què s'hi amaga en aquell lloc: històries cantades, llegendes i cançons, i moltes altres coses que han anat deixant aquells que l'han visitat alguna vegada.

Proposta que sorgeix de l'anterior espectacle "Un llençol d'estels" i fa un petit pas més enllà en l'ús dels mitjans audio-visuals, la música en directe, els dibuixos animats, la imatge real, els músics virtuals, el cinema, una exposició fotogràfica itinerant, el món del clown, la dansa, el vídeo-clip i altres elements destinats a la recerca de les sensacions sonores i visuals.

Com a gran novetat, s'incorpora el concepte de músics "virtuals" que s'afegeixen a la banda.

3. OBJECTIUS DE L'AUDICIÓ:

- Apropar els infants cap al món de la música i la dansa i la relació que aquesta té amb la societat que ens envolta.
- Valorar tota la sèrie d'elements utilitzats destinats a la recerca de les sensacions sonores i visuals.
- Valorar la necessitat d'una bona actitud a l'hora d'escolta música en directe.
- Gaudir de les cançons, llegendes i històries sonores que ens oferiran a l'espectacle.

4. EL REPERTORI DE CANÇONS

El repertori recupera temes dels dos darrers discs de Pep López, "Tant de bo" i "Secrets d'un mentider". Aquestes són algunes de les cançons de l'espectacle (podeu llegir-ne les lletres al final de la [guia](#)):

Arc de sant martí
El rei del minut
Dones d'aigua
Músics de carrer
Llegenda de sant Jordi
Firaire

5. ELS INSTRUMENTS DE L'ESPECTACLE

Trompeta:

Els seus orígens es remunten al segle XIIIè abans de J.C; al segle XIX va aparèixer la **trompeta de pistons**, amb un sistema que allarga el tub principal amb la inclusió de tubs complementaris. El seu *tub* és cilíndric, menys en la part cònica del *pavelló*. L'*embocadura* de la trompeta, com la del **trombó**, té una perforació interior en forma de *copa* en "U", mentre que la de la **trompa** i la **tuba** tenen la forma d'una *copa* en "V", i això fa que el so de la trompeta sigui més vibrant, brillant i agut. Les *sordines* són uns accessoris de metall o fusta que s'introdueixen en el pavelló i permeten

graduar la potència sonora i la qualitat tímbrica de l'instrument. És un instrument molt utilitzat a les BANDES, ORQUESTRES SIMFÒNIQUES i en la música de JAZZ.

El saxòfon

Instrument de la família del vent fusta, de llengüeta senzilla i tub metàl·lic de perforació cònica -construït normalment de llautó- que fou inventat cap al 1840 pel constructor belga Adolphe Sax. La família dels saxos comprèn instruments de diverses mides que van del sopranino al contrabaix, si bé els més emprats són el soprano, alt, tenor i baríton.

La bateria: és un conjunt d'instruments de so indeterminat del grup de percussió amb timbres diferents (plats, caixa, bombo, timbals, esquelles...)

La distribució dels instruments ajuda a que aquests puguin ser tocats amb les mans, mitjançant una pals anomenats baquetes, i amb els peus, utilitzant uns pedals.

Neix a principis del s. XX a Nova Orleans. Els creadors d'aquest instrument foren els músics negres al voler introduir a les seves bandes de jazz un instrument de percussió que reforçés la base rítmica.

La seva funció és bàsicament la d'acompanyar, i forma la base rítmica juntament amb el baix, piano i guitarra.

La guitarra flamenca: utilitza gairebé tots els recursos sonors de l'instrument, inclosos els percussius, ja que amb els dits o amb la mà tancada o oberta l'instrumentista percudeix la seva caixa de ressonància fent un joc melòdic i rítmic únic que fa que als pocs compassos d'un tema de flamenc, ja reconeixem aquest estil. La guitarra flamenca té uns suports que es col·loquen a la caixa de ressonància anomenats "golpeadores" per resistir els cops dels guitarristes.

Normalment en el flamenc les cordes es pincen amb les ungles dels dits de la mà dreta per fer sonar l'instrument. El *rasgeo* és també un altre sistema de percussió.

La guitarra elèctrica: És un instrument que prové de la guitarra clàssica o espanyola i pertany a la família dels instruments electrònics. Trobem els seus orígens als EEUU a mitjans del segle XX. La part més distintiva és la pastilla, una unitat fonocaptora que converteix el so de l'instrument o la vibració de les cordes en una senyal elèctrica. Aquesta senyal passa per un amplificador i torna a transformar en so gràcies a un altaveu. La seva funció dins la Big Band pot ser la d'acompanyament o solista, fent melodies o improvisant.

El piano: és un instrument de teclat, de cordes percudides, compost d'una taula de ressonància sobre la qual, mitjançant un pontet, es tessen les cordes, fixades d'una banda a un marc, normalment de ferro, i de l'altra al claviller. El so es produeix mitjançant uns martells que, comandats per l'acció de les tecles, percudeixen i posen en vibració les cordes.

La denominació *piano*, amb què normalment identifiquem aquest instrument, és una abreviació del seu veritable nom: *piano e forte*,

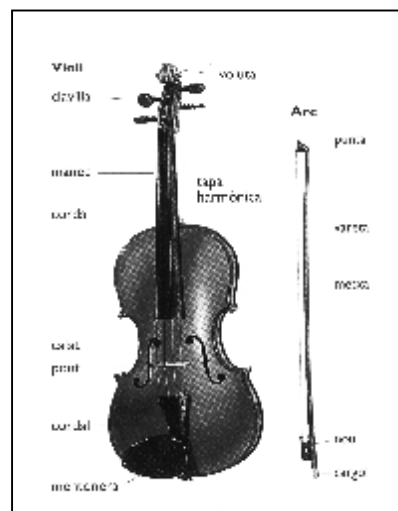
que de fet és el que es buscava quan es va inventar al segle XVIII: controlar la sonoritat, la intensitat i l'expressió de les cordes un cop s'han posat en vibració. Per les seves possibilitats harmòniques, rítmiques i melòdiques, el piano té un paper destacat en molts dels estils que configuren el panorama musical actual: jazz, rock, pop...

Corda fregada:

La família de la corda fregada està integrada per 4 components: violí, viola, violoncel i contrabaix; les cordes es freguen amb un arquet. Abans de començar a tocar, l'interpret posa tibans els crins de cavall fent girar el cargol i els impregna amb una mena de resina que els dona adherència. Per tocar mou l'arquet amb la mà dreta a fi que els crins freguin les cordes. Cap d'aquests quatre instruments no té trastos al batedor, per això l'interpret ha de ser molt precís a l'hora de prémer les cordes amb la mà esquerra (una variació d'un mil·límetre en la posició d'un dit suposa emetre una nota desafinada!)

VIOLÍ VIOLA VIOLONCEL CONTRABAIX

El quartet de corda:

El quartet de corda que es podrà escoltar i veure a través de la pantalla, gràcies als músics virtuals és un conjunt instrumental format per dos violins, una viola i un violoncel. Les obres que el músic del s. XVIII F.J. Haydn compongué per a aquesta agrupació convertiren el quartet de corda en un gènere ben caracteritzat, amb una gran personalitat pròpia. Juntament amb W.A. Mozart i L. van Beethoven en feren la forma més exigent i representativa per a compositors, intèrprets i oients de música de cambra. La música de cambra originàriament era la música que s'interpretava a la "cambra" o habitacions dels prínceps, en contraposició a la música domèstica de la burgesia o a la música religiosa, teatral i a l'aire lliure. Actualment s'entén per música de cambra la música instrumental per a petits conjunts (generalment entre 2 i 9 instruments).

El quartet de corda és format sempre per 2 violins una viola i un violoncel.

6. APROFITAMENT DIDÀCTIC

• ABANS DE L'AUDICIÓ

Caldrà que expliqueu els vostres alumnes què és allò que aniran a escoltar i veure, però sense desvetllar massa gaire cosa, per tal de no perdre el factor sorpresa. Podeu explicar-los que l'espectacle serà una unió de diverses arts, ja que combina la música en viu i virtual (cal que entenguin que hi haurà músics a l'escenari però que alguns altres apareixeran en una pantalla, interpretant peces composades expressament per a l'ocasió), els dibuixos animats, la imatge real, el cinema, una exposició fotogràfica itinerant, el món del clown, la dansa, el vídeo-clip i altres elements destinats a la recerca de les sensacions sonores i visuals. Promet ser, doncs, una audició ben diferent i engrescadora!

Us proposem que escolteu algunes -no totes- de les cançons que ens oferiran a l'espectacle, ja que tant el factor sorpresa com la memòria juga un paper molt important en la motivació i el gaudi que ens proporciona escoltar música: quan coneixem una cançó per primera vegada aquesta ens produeix expectació, misteri, sorpresa; quan escoltem una cançó per segona vegada es produeixen dins nostre -gràcies a la memòria musical- sensacions molt agradables: seguretat, engrescament, record de vivències passades... i si a més, la coneixem prou com per cantar-la, aquestes sensacions tan íntimes i difícils d'explicar es multipliquen fins a l'infinit !

- **DURANT L'AUDICIÓ**

El fet que hi hagi tot aquest conjunt de mitjans audio-visuals alhora, als quals els infants estan tan acostumats, fa que de ben segur l'atenció estigui assegurada. Però caldrà vetllar per altres aspectes en els quals sempre s'ha d'insistir: el respecte pels músics, actors i ballarines, el silenci en els moments que l'espectacle ho requereixi per poder seguir el fil conductor de l'argument, la manera d'entrar i sortir del teatre...

Estiguem predisposats per si en un moment donat cal que formem part de l'espectacle participant-hi de forma activa (això va pels/per les mestres, ja que els nostres alumnes ja ho fan de forma espontània).

Sens dubte, aquest espectacle us captivarà des del començament !

- **DESPRÉS DE L'AUDICIÓ**

En l'actualitat la comunicació ha sofert un canvi substancial degut a la presència i augment de les noves tecnologies. La imatge és present en qualsevol procés de comunicació. És per això que en aquest espectacle es fusiona música i imatge, (dibuixos animats i imatges reals a partir d'una pantalla) . Amb aquest espectacle no s'ha tractat de buscar identitats ni paral·lelismes entre llenguatges, sinó de captar l'equilibri entre música i imatge, entre emocions, percepcions i substàncies expressives. S'han escollit els dibuixos animats per complementar-se amb la música perquè els dibuixos captiven als petits i també als adults. Les imatges, lluminoses, coloristes i dinàmiques dels personatges de ficció i del seu univers tenen una extraordinària força. El dibuix ajuda a entendre la realitat. Davant d'ells no podem quedar impassibles. La imatge és la manera més bella de pintar un argument. Per què no motivar els nostres alumnes perquè il·lustrin amb dibuixos allò que han vist i escoltat dalt de l'escenari? Segur que sortiran idees sorprenents. Cadascun d'ells porta un petit artista dins!!

La dansa és una part també important d'aquest espectacle: la música en moviment ajuda al públic a seguir la música en el temps i a entendre el frasseig musical. Aprofitem aquesta activitat per fer alguna coreografia utilitzant la infinitat de músiques que tenim al nostre abast. No cal que sigui una dansa dirigida com acostumem a fer habitualment. Podem atrevir-nos amb la dansa contemporània - que donarà llibertat de moviment als infants- fent moviments individuals, per parelles o en grup (primer amb moviments ben dirigits per nosaltres i, mica en mica, anar introduint la improvisació corporal).

Teniu la referència de la discografia al final de la guia, així com les lletres de les cançons de l'espectacle. El repertori recupera temes dels dos darrers discs de Pep López, "Tant de bo" i "Secrets d'un mentider". Les cançons han estat viscudes pels vostres alumnes dins un ambient molt màgic que és el que es crea sempre que anem a escoltar un concert en directe i per tan els infants ja han començat a estimar-les. Només cal que les porteu posteriorment a l'aula per escoltar-les i aprendre-les, per tal que l'activitat sigui ja rodona!

“ARC DE SANT MARTÍ”

Si mireu al cel, un dia clar
quan marxa la pluja, el veureu passar.
Veig tot el món, valls i muntanyes,
quan passejo per l'Arc de St. Martí.

Set rius de colors, dibuixats al cel,
el camí assenyalen al meu estel
Veig tot el món, valls.....

Omple el cel blau amb pinzellades,
i no busqueu-li pas el marc,
són els prats verds i les muntanyes
els qui guarneixen aquest arc.

Si voleu seguir el camí ral,
qui sap on comença? i on és el final?
Veig tot el món, valls.....

Núvols de cotó li fan de coixí,
Tu vols passejar-t'hi? corre! vine amb mi.
Veus tot el món valls i muntanyes
quan passeges per l'Arc de St. Martí.

Si mireu al cel, un dia clar
quan marxa la pluja no el deixeu marxar.
Veuràs el món valls i muntanyes
si passeges per l'Arc de St. Martí.

Omple el cel blau amb pinzellades,
i no busqueu-li pas el marc,
són els prats verds i les muntanyes
els qui guarneixen aquest arc.

Si mireu al cel, un dia clar
quan marxa la pluja, el veureu passar.
Veig tot el món, valls i muntanyes,
quan passejo per l'Arc de St. Martí.

“EL REI DEL MINUT”

Ja de petit sentia (apa!! No perdis el
temps)
Només jugues tot el dia (apa!! No perdis
el temps)
Una veu li repetia
Si el perds mai no tornarà
Tantes vegades li deien
Que un bon dia va passar
Era el rei del minut,
Era el rei del segon

Ell era qui controlava
Els rellotges de tot el món (bis)

Ell de temps no en tenia
I un amic li demanà:
I com és això possible
L'hauries d'anar a buscar
Deia no “m'atabalis”
Que tinc pressa, no entens?
Jo ja t'ho explicaria però ara no tinc
temps.
Era el rei del minut...

“DONES D'AIGUA”

Va vestida amb els vels
que la Lluna il·lumina
i amb la cua dels estels
els cabells es pentina.
Elles dansen al voltant
entre crits i rialles
sempre t' enamoraran,
les dones d'aigua dins l'estany.
*Dones d'aigua vora el riu
dansen al torrent
si una d'elles et somriu
patiràs l'encantament.
Dones d'aigua fan del riu
un mirall d'argent
on les fades de l'estiu la Lluna van
creixent (i la màgia es fa present)*
Si passeges sol de nit,
quan la llum és ben plena,
i dins la boira tu has sentit
com un cant de sirena,
són les boges tot jugant
que les robes estenen
sempre t' enamoraran

les dones d'aigua dins l'estany.
Dones d'aigua vora el riu
dansen al torrent
si una d'elles et somriu
patiràs l'encantament.
Dones d'aigua fan del riu
un mirall d'argent
on les fades de l'estiu
i la Lluna van creixent (i la màgia es fa
present)
Dones d'aigua vora el riu
dansen al torrent
si una d'elles et somriu
patiràs l'encantament.
Dones d'aigua fan del riu
un mirall d'argent
on les fades de l'estiu
i la Lluna van creixent
CODA:
Dones d'aigua fan del riu
un mirall d'argent
on les fades de l'estiu
t' enamoren lentament.

“MÚSICS DE CARRER”

Enmig de la ciutat
de cotxes i sorolls
joguines amb endolls
fixeu-vos que he trobat.
Toquen de debò
quatre duros dins d'un sac
res de vint-i-un botó
i no ho fan pas en play-back.
Amics no us creureu
no els escoltaven pas
però tots els que passaven
caminaven al compàs.
Quasi sempre els més petits
s'atansaven a escoltar
ho trobaven divertit
i començaven a ballar.

Els podeu trobar també
a la plaça o al carrer
a l'estació del metro
o davant l'ajuntament.
Són a la Plaça del Pi
o prop la catedral
i al Portal de l'Àngel
o a la Plaça Reial.
Amics no us creureu
no els escoltaven pas
però tots els que passaven
caminaven al compàs.
Quasi sempre els més petits
s'atansaven a escoltar
ho trobaven divertit
i començaven a ballar.

“LLEGENDA DE SANT JORDI”

Una fera dominava les rodalies de Montblanc
amb l'aspecte que tenia ja els feia bullir la sang.
Caminava per la Conca trepitjant els ceps de vi.
I trencava les muntanyes ,i embrutava el Francolí.

Mata el drac ,Sant Jordi mata el drac (bis)

Els vilatans decidiren per poder-lo ben atipar
que a trenc d'alba portarien cada dia un vilatà
Es reunien a la plaça i feien córrer la sort
tot per veure qui seria que portarien a la mort.

Mata el drac, Sant Jordi mata el drac

Els dies i mesos passen, tot seguint aquell remei
fins que la fortuna envia la filla del bon rei.
A Montblanc ha arribat l'hora se la veu sortir al matí
el poble en silenci plora tothom sap que va a morir.

Mata el drac, Sant Jordi mata el drac

La princesa sola avança i heus aquí què va passar
cavaller amb lluent llança davant d'ella es va aturar
- Per què ploreu jove dama, què us podria consolar?
- Avui seré el pa del monstre! per què no hauria de plorar?.
Mata el drac, Sant Jordi mata el drac
- Pugeu al cavall la dama tots dos l'anirem a trobar
res de tot això que em dèieu no us hauria passar.
Arribant al cau del monstre, el drac St.Jordi fa sortir
tot fent tremolar la terra fins al poble es va sentir.

Mata el drac ,Sant Jordi mata el drac

Una lluita aferrissada que de pensar fa esfereir
amb el primer cop de llança el drac St.Jordi va ferir
del segon va caure a terra tot quedant estabornit
a la llegenda de Sant Jordi sempre així ha quedat escrit
Mata el drac, Sant Jordi mata el drac

“FIRAIRE”

Si no bades i m'escoltes
i ho fas amb molta atenció,
ara explicaré la història
d'un xerri venedor.
Mal vestit i amb força gana
arribà de bon matí,
traginava quatre caixes,
un farcell i un maletí

Atenció! Senyors, senyores
Tot allò que desitgeu,
i si no veniu amb presses
a la parada ho trobareu
Atenció! Senyors, senyores
no deixeu de remenar
I trieu les meravelles
que enlloc més podreu comprar.

Els curiosos demanaven:
D'on serà aquest foraster ?
tot dient a cau d'orella:
deu venir de l'estranger.

Va muntar la paradeta
sense presses i tot sol,
només eren quatre fustes
el seu gos i un para-sol

Uns trossets de lluna plena,
pols de mar i un xic de fum,
unes gotes de rosada
i capsetes de perfum.
Un mirall que sempre enganya,
uns forats sense mitjons,
rodes sense bicicletes,
cantadors sense cançons.

Un petó de matinada
cantarelles de mussol,
el somriure d'una fada
i també postes de Sol.
El barret d'un trapezista,
el secret d'un mentider,
els dos peus d'una sirena
i l'amor d'un mariner

8. DISCOGRAFIA

- "Ara plou" 1983 PDI D-30190.
- "Músics de carrer" 1984 PDI E-30553.
- "Triat t'ho" 1991 TRAM-0016-C.
- "Ciudadans del món" 1992 PL-0001-C.
- "La Festa" 1992." Vídeo Clip.BeNeCe Produccions.
- "Cançons de Llar d'infants" 1993 PL-0002-C.
- "Tan de bó" 1994 TRAM-0038-CD.
- "Festival Internacional de Pallassos"1994 GEMMA..
- "Poca broma, Poca Brossa" Coproducció amb el Departament de medi ambient de la Diputació de Barcelona - La Vola. Alternativa 1995.
- "Cançons tradicionals castellanés" Armando Records (Valladolid). Eumo Editorial - Tram edicions. 1996.
- " Tradicionari 96" Tram edicions 1996.
- " Tradicionari 97" Tram edicions 1997.
- "Secrets d'un mentider" . D.L. B-47183. 2003